

Planten die geen konijn lust

Tekst: Ivo Pauwels

De meeste planten die als 'konijnproof' te boek staan, moeten er in landelijke tuinen vroeg of laat toch aan geloven. Speel dus zeker als u een beplanting wilt waar konijnen niet of nauwelijks van snoepen. In dit artikel krijgt u enkele planten waar konijnen hun neus voor ophalen. Van planten die een dodelijk gif bevatten zal geen konijn eten. Monnikskap bijvoorbeeld en Taxus. Maar met name monnikskap (*Aconitum*) moet in de tuin met overleg worden toegepast: achterin de border, ver van een moes- en kruidentuin en helemaal weg van zandbakken, schommels en speelhoekjes. Monnikskap is vermoedelijk de giftigste plant uit onze (tuin)flora. Ook vingerhoedskruid (*Digitalis*) en herfsttijloos worden door geen konijn gegeten. Ook zij zijn giftig. Wat struiken betreft blijft *Buxus* overeind. In streken met wildvraat overleeft de randpalm (*Buxus*). Zonder doornen en stekels blijft *Buxus* gevrijwaard van konijnenvraat. Dat komt omdat *Buxus sempervirens* licht giftig is en de konijnen een andere smaak hebben dan de meeste tuinarchitecten. Dat scheidt perspectieven. Goed gesloten hegjes van *Buxus*, die meer dan 70 cm hoog zijn bieden al enige bescherming voor planten die wel op het konijnenmenu staan. Ook de venijnboom, *Taxus baccata*, weet zich met gif te beschermen tegen konijnenvraat. Maar het kleinste gaatje is een slim konijn genoeg. Bovendien zijn het, zoals u weet, prima gangengravers. Misschien kunt u een gedeelte van de tuin met kippengaas afsluiten. Neem het 1,2 m hoog en graaf het 40 cm in de grond. Plant er *Buxus* of *Taxus* naast. Wanneer u bovendien een sluitend poortje voorziet, hebt u een tegen konijnen beveiligd perk of moestuin.

Rhododendron en andere bosplanten

Andere struiken die de naam hebben 'konijnproof' te zijn, zijn de kornoeljes.

Zowel *Cornus alba* als de meer boomvormige heesters *Cornus florida*, *Cornus mas* en *Cornus kousa* staan slechts hoogstzelden op het menu van een konijnenfamilie. 'Hoogst zelden' want konijnen breiden hun menu uit als de schaarste groot is.

Een giftige plant waarvan geen zinnig konijn ooit knabbelt is het peperboompje, *Daphne mezereum*. Daarmee sluit dit zure en humeuze bosgrond minnende plantje zich aan bij het geslacht *Rhododendron* dat van dezelfde bodem houdt. Wie rododendrons en azalea's plant, hoeft geen konijnenvraat te vrezen. En ook *Mahonia* en *Yucca* zijn niet bepaald attractief voor konijnen en hazen.

Bodembedekkers die geen konijn lust

Onder de bodembedekkers zijn het eveneens bosplanten die geen konijnenvraat te vrezen hebben. Bergthee (*Gaultheria procumbens*) en appel-tjesblad (*Gaultheria shallon*), *Hypericum calycinum*, trosveenbes (*Vaccinium corymbosum*), rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*) blijven zowel in de natuur als in de tuin gespaard. Dat geldt eveneens voor *Pachysandra terminalis* en het zou zelfs opgaan voor klimop. Maar als de nood het grootst is, kunt u, zoals gezegd geen konijn betrouwen.

Bomen die overeind blijven

Oude bomen met een stevige schors hebben niet zoveel te vrezen. Maar de bast van jonge bomen kan door konijnen rondom worden weggevreten, waarna het boompje onherroepelijk sterft.

Van jong plantsoen van vogelkers (*Prunus padus*), van Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina*) en van Virginische vogelkers (*Prunus virginiana*) eet zelfs geen uitgehonderd konijn een morzel schors. Ook paardekastanjes hebben niet veel van konijnen te vrezen en dat geldt zowel voor de gewone paardekastanje (*Aesculus hippocastaneum*) als voor de compactere roodbloeiende *Aesculus x carnea* en de in de zomer bloeiende struik *Aesculus parviflora*. Voeg hier nog de inheemse zwarte els (*Alnus glutinosa*) en de grauwe els (*Alnus incana*) aan toe te samen met de gewone beuk (*Fagus sylvatica*) dan hebt u een weliswaar klein assortiment aan zekerheden. Bijvoorbeeld voor een buitenverblijf in een landelijke en bosrijke streek waar konijnen de dienst uitmaken.

Narcis, Iris en Vlier

Ook narcissen, Irissen en de vlierstruik oefenen nauwelijks aantrekkingskracht uit op konijnen. Bloemen en bessen die geen tuinier versmaad, vullen dus de mogelijkheden aan tot een bloeiende tuin. En misschien kent u uit uw ervaring nog meer planten waar konijnen in alle omstandigheden afblijven.

Een tamelijk lang lijstje

Ik geef u het volgende lijstje van vaste planten die volgens mijn ervaring en volgens de literatuur konijnproof zouden zijn. Waar mogelijk heb ik de wetenschappelijke naam aangevuld met de Nederlandstalige. Vertrouw de lijst niet helemaal. Konijnen durven soms wel eens van menu veranderen en zetten daarmee de geldigheid van elke lijst op de helling. De meest giftige uit deze lijst zijn het meest beveiligd. Waar venijn al goed voor is.

Acaena (stekelnootje), Achillea (duizendblad), Aconitum (monnikskap), Alchemilla (vrouwenmantel), Alyssum (schildzaad), Anaphalis (Siberische edelweis), Anchusa (ossetong), Aquilegia (akelei), Artemisia (edelruit),

Aruncus (geitebaard), Asarum (mansoor), Astilbe, Aubrieta, Bergenia (schoenlappersplant), Centranthus (valeriaan), Cimicifuga (zilverkaars), Convallaria (lelietje-der-dalen), Cortaderia (pampasgras), Corydalis (helmbloem), Delphinium (ridderspoor), Dictamnus (vuurwerkplant), Digitalis (vingerhoedskruid), Doronicum (voorjaarszonnebloem), Echinops kogeldistel), Eryngium blauwe distel), Euphorbia (wolfsmelk), Geranium (ooievaarsbek), Geum (nagelkruid), Helianthemum (zonneroosje), Helleborus (nieskruid), Hemerocallis (daglelie), Hosta, Hypericum (herstshoorn), Iberis (scheefkelk), Iris (lis), Kniphofia (vuurpijl), Lamium (gevlekte dovenetel), Lavandula (lavendel), Ligularia (kruiskruid), Lupinus (lupine), Lysimachia (wederik), Macleaya pluimpapaver), Meconopsis, Monarda (bergamotplant), Nepeta (kattekruid), Pachysandra, Paeonia (pioen), Polygonum (duizendknoop), Primula (sleutelbloem), Prunella (Brunel, bijenkorfje) Ranunculus (boterbloem), Rodgersia, Salvia (salie), Santolina (heiligenbloem), Saponaria (zeepkruid), Saxifraga (steenbreek), Sedum (vetkruid), Stachys, Thymus (tijm), Tradescantia (eendagsbloem), Verbascum (toorts), Veronica (ereprijs), Vinca (maagdeplam), Viola (viooltjes), Waldsteinia.

Allerlei truukjes

Uiteraard kunt u allerlei afweermiddelen gebruiken om de vraatzucht van konijnen te remmen. Tuincentra verkopen kunststof spiralen die u om de stammetjes van jonge bomen kunt draaien. Ook een koker van fijnmazig kippengaas beschermt allerlei planten tegen vraat. Een ouderwets maar werkzaam middelje is het insmeren van de stammetjes met kalkmest. Meng drie delen varkensmest, een deel koemest en een deel kalk met water tot u het mengsel kunt uitstrijken met een grote kwast.